**NN 7/2019 (22.1.2019.), Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Likovne kulture za osnovne škole i Likovne umjetnosti za gimnazije u Republici Hrvatskoj**

# MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

**162**

Na temelju članka 27. stavka 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17 i 68/18) ministrica znanosti i obrazovanja donosi

## ODLUKU

### O DONOŠENJU KURIKULUMA ZA NASTAVNI PREDMET LIKOVNE KULTURE ZA OSNOVNE ŠKOLE I LIKOVNE UMJETNOSTI ZA GIMNAZIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

I.

Ovom Odlukom donosi se kurikulum za nastavni predmet Likovna kultura za osnovne škole i Likovna umjetnost za gimnazije u Republici Hrvatskoj.

II.

Sastavni dio ove Odluke je kurikulum nastavnog predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost.

III.

Početkom primjene ove Odluke stavlja se izvan snage:

– Nastavni plan i program za osnovnu školu koji se odnosi na predmet Likovna kultura i likovna umjetnost objavljen u »Narodnim novinama«, broj 102/06,

– Nastavni plan i program za stjecanje školske spreme u programima jezične, klasične i prirodoslovno-matematičke gimnazije koji se odnosi na predmet Likovna kultura i likovna umjetnost, a donesen je Odlukom o zajedničkom i izbornom dijelu programa za stjecanje srednje školske spreme u programima opće, jezične, klasične i prirodoslovno-matematičke gimnazije, klasa: 602-03/94-01-109, urbroj: 532-02-2/1-94-01, Zagreb, 2. ožujka 1994. (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, 1994.),

– Nastavni plan i program prirodoslovne gimnazije koji se odnosi na predmet Likovna kultura i likovna umjetnost, a koji je donesen Odlukom o nastavnom planu i programu prirodoslovne gimnazije, klasa: UP/I-602-03/03-01/0115, urbroj: 532-02-02-01/2-03-2 od 2. prosinca 2003. godine.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se za učenike 1. i 5. razreda osnovne škole i 1. razreda gimnazije od školske godine 2019./2020., za učenike 2., 3., 6., i 7. razreda osnovne škole, 2. i 3. razreda gimnazije od školske godine 2020./2021., za učenike 4. i 8. razreda osnovne škole i 4. razreda gimnazije od školske godine 2021./2022.

Klasa: 602-01/19-01/00026
Urbroj: 533-06-19-0026
Zagreb, 14. siječnja 2019.

Ministrica
**prof. dr. sc. Blaženka Divjak,** v. r.

### KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA LIKOVNA KULTURA ZA OSNOVNE ŠKOLE I LIKOVNA UMJETNOST ZA GIMNAZIJE

A. SVRHA I OPIS PREDMETA

Svrha je nastavnih predmeta Likovna kultura (LK) i Likovna umjetnost (LU): oblikovati osobni i društveni identitet učenika; oplemeniti i obogatiti sliku o sebi i o svijetu u kojemu žive; razviti sposobnost kreativnog mišljenja i djelovanja; usvojiti likovnu i vizualnu pismenost (razumijevanje umjetničkih strategija i koncepata, razumijevanje složene vizualne okoline i njeno kritičko prosuđivanje, vrednovanje i aktivno oblikovanje) te praktičnu primjenu tehnika, alata i medija.

Nastavni predmeti Likovna kultura i Likovna umjetnost pripadaju umjetničkomu i društveno-humanističkomu području odgoja i obrazovanja. Njima učenici stječu znanja o vizualnoj kulturi, različitim područjima likovnih i vizualnih umjetnosti (crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, dizajn, arhitektura i urbanizam, fotografija, film, strip, primijenjene umjetnosti i suvremene umjetničke prakse) te o raznovrsnim načinima vizualne komunikacije. Povezivanje sadržaja nizom tematskih cjelina, osmišljavanje projekata, interdisciplinarni pristup i međupredmetno povezivanje učenicima omogućuje upoznavanje likovne i vizualne kulture te umjetnosti u njihovoj cjelovitosti i različitim aspektima života.

Važan doprinos cjelovitom učenju i poučavanju je povezivanje s umjetničkim zajednicama i raznovrsnim kulturno-znanstvenim ustanovama, umjetnička događanja i njegovanje kulturne baštine.

Djela likovne umjetnosti i vizualna okolina pokretači su aktivnosti učenja i poučavanja nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost. Ona su polazište za emocionalni, asocijativni i intelektualni doživljaj, za upoznavanje likovnoga jezika, oblikovanje kritičkoga mišljenja, postavljanje pitanja o temama koje su bliske učenicima te su poticaj za izražavanje i komunikaciju.

Važan je aspekt učenja i poučavanja nastavnog predmeta Likovna kultura sustavno odgajanje opažaja i praktičan rad kojim učenici istražuju, oblikuju i izražavaju se te daju idejna i konkretna rješenja problema koje prepoznaju u svojoj okolini. Učenje i poučavanje uključuje metode i tehnike kojima se razvija stvaralaštvo (kreativnost), uči produkcija, razvoj i ostvarenje ideja. Učenici razvijaju maštu, uvježbavaju donošenje višestrukih rješenja te ih se potiče da u njima objedinjuju estetski, etički i tehnološki aspekt. Njeguju se individualne osobitosti učenika i potreba za izražavanjem. Primjenjuju se tradicionalni likovni materijali i postupci te suvremeni vizualni mediji i koncepti.

U nastavnom predmetu Likovna umjetnost učenici istražuju likovno stvaralaštvo različitih društava i kultura u vremenskom trajanju od prapovijesti do suvremenog doba te društveno-povijesnu zbilju koja se odražava na likovnu umjetnost.

Sustavnim odgajanjem percepcije i estetskim odgojem potiče se svjesno i aktivno doživljavanje, kritičko promišljanje i analiziranje likovnih djela i različitih vizualnih pojava. Time se stječu kompetencije za aktivno sudjelovanje u suvremenom životu.

Nastavnim sadržajem i suvremenim pristupom poučavanju potiče se razvoj kreativnih potencijala učenika i doprinosi sveobuhvatnijemu razumijevanju drugih odgojno-obrazovnih područja kurikuluma. Njegovanjem kulture dijaloga, tolerancijom i prihvaćanjem različitosti osnažuje se cjelovit razvoj učenika. Učenici mogu stečene kompetencije primijeniti u različitim područjima djelovanja te se kreativno i smisleno nositi sa složenim zahtjevima suvremenoga života.

## B. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA

Učenik će:

1. usvojiti i razumjeti likovni jezik i razviti likovnu pismenost odgajanjem vizualnoga opažaja te njihovom primjenom kroz stvaralački (kreativni) i analitički proces

2. izražavati stvaralačko (kreativno) mišljenje produkcijom ideja i rješavanjem problema; razvijati psihomotoričke i kognitivne vještine upoznavanjem i upotrebom različitih materijala, postupaka i medija

3. razvijati kritičko mišljenje, stavove i vrijednosti uspostavljanjem aktivnoga i propitujućeg odnosa prema okolini i likovnomu stvaralaštvu

4. razumjeti kontekst likovnoga djela i ulogu likovnoga stvaralaštva u društvu istraživanjem umjetničkoga izraza i uspostavljanjem odnosa s društvenim, povijesnim, kulturnim i tehnološkim čimbenicima

5. sudjelovati u umjetničkim događanjima i aktivnostima kulturno-znanstvenih ustanova; razvijati odgovoran odnos prema suvremenoj kulturnoj okolini i umjetničkoj baštini.

## C. STRUKTURA – DOMENE PREDMETNOG KURIKULUMA

### *Uvod u domene*

Poučavanje putem likovne umjetnosti i o likovnoj umjetnosti uvelike doprinosi cjelovitomu razvoju učenika i mlade osobe njegovanjem i poticanjem triju osnovnih područja ljudske osobnosti i aktivnosti – psihomotoričkoga (djelatnoga), afektivnoga (osjećajnoga) i kognitivnoga (spoznajnoga). Ta se integracija temeljnih odgojno-obrazovnih kategorija zrcali i u podjeli domena (ključnih koncepata) koje čine gradivnu strukturu predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost. Razvijanje senzornih, izražajnih, praktičnih, intelektualnih i psihofizičkih (percepcija, vizualno mišljenje i pamćenje)

sposobnosti i vještina sadržajno je obuhvaćeno domenom Stvaralaštvo i produktivnost, posvećenoj različitim aspektima i mogućnostima likovnoga izražavanja učenika te istraživanju stvaralačkoga procesa i različitih likovnih problema. Domena uključuje istraživanje, razvijanje i izražavanje ideja uporabom različitih likovnih i vizualnih materijala i medija, koristeći problemski pristup radi poticanja kreativnoga mišljenja, inovativnosti i poduzetnosti kod učenika. Razvijanje analitičkoga i kritičkoga mišljenja kao nužnog preduvjeta za odgajanje budućega kompetentnog promatrača koji je sposoban izraziti argumentirane stavove o likovnome stvaralaštvu i vizualnome okružju, u sadržajnome je središtu domene Doživljaj i kritički stav. Učenike se potiče na aktivno promatranje i raspravljanje o likovnim djelima/stvaralaštvu i srodnim temama te na otvorenost prema različitim idejama, stavovima i umjetničkim pristupima. Razumijevanje likovne umjetnosti i stvaralaštva, kao integralnoga i važnoga dijela života svih ljudskih zajednica i kultura kroz povijest, temelj je domene Umjetnost u kontekstu. Upoznajući se s likovnim djelima nastalima u širokome vremenskom rasponu, učenici interpretiraju njihova značenja unutar odgovarajućega konteksta povezujući ih s vlastitim stvaralačkim i/ili životnim iskustvom. Unatoč podjeli na tri domene, kojima je glavna svrha naglašavanje ključnih sadržajnih i odgojno-obrazovnih sastavnica predmeta, u odgojno-obrazovnome procesu domene se trebaju preplitati i dopunjavati ovisno o potrebama sadržaja pojedinoga ishoda.

A) Stvaralaštvo i produktivnost

Stvaralački (kreativni) proces u središtu je učenja i poučavanja nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost. Rekonstrukcijom stvaralačkoga procesa u umjetničkim djelima učenici se upoznaju s različitim pristupima i viđenjima stvarnosti, a vlastito im iskustvo stvaranja omogućuje izražavanje i učenje produkcije ideja. Praktično i teorijsko upoznavanje različitih likovnih materijala, tehnika, alata, medija, likovnoga/vizualnoga jezika i umjetničkih koncepata učenicima služi kao temelj za izražavanje ideja, misli, osjećaja, vrijednosti i stavova. Učenici istražuju okolinu svim osjetilima i analitički promišljaju, razvijajući pritom niz psihomotoričkih i intelektualnih vještina. Učenici nude vlastita rješenja i osvrte likovno se izražavajući te rješavajući problemske i projektne zadatke. Time se doprinosi razumijevanju cjelovitoga stvaralačkog (od ideje do realizacije) i istraživačkoga postupka (od pripreme i refleksije do kritičkoga stava) te se stvaraju preduvjeti za razumijevanje umjetnosti, njezinih procesa i složene okoline u kojoj učenici žive.

B) Doživljaj i kritički stav

Učenje i poučavanje nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost temelji se na sustavnome odgajanju opažaja. Emocionalni, asocijativni, intelektualni i stvaralački pristup u poticanju svjesnoga i aktivnoga doživljaja likovnoga i vizualnoga djela te okoline doprinose razvoju percepcije, kreativnosti, komunikacijskih vještina i kritičkoga mišljenja kao trajnih vrijednosti. Učenici stječu kompetencije nužne za uspostavljanje kriterija za selektivan odnos prema velikoj količini vizualnih informacija koje primaju novomedijskom tehnologijom te osvještavaju ulogu popularne kulture u oblikovanju vlastitoga identiteta. Njeguje se otvorenost prema različitim pristupima rješavanja umjetničkoga problema i potiče doživljavanje umjetničkih djela kao medija kojim se promišlja, izražava i komunicira. Učenici istražuju interaktivne procese između publike, autora i djela čime se doprinosi razumijevanju uloge promatrača kao suoblikovatelja značenja likovnoga i vizualnoga djela. Učenici formiraju argumentirani stav o likovnim djelima, vizualnoj okolini, likovnome stvaralaštvu i kulturnoj baštini, što je temelj oblikovanja vrijednosnih prosudbi. Potiče ih se na aktivno sudjelovanje u kulturnim i umjetničkim događajima.

C) Umjetnost u kontekstu

Razumijevanje likovnih djela, pojava i pravaca, stilskih mijena i suvremenoga okružja u učenju i poučavanju nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost temelji se na poznavanju društvenoga, kulturnoga i povijesnoga konteksta u kojemu se javljaju. Pritom se osvještava važnost likovne umjetnosti za društvo, između ostaloga istraživanjem uloge umjetnosti kao društvenoga komentara te razumijevanjem uloge umjetnika u jačanju svijesti o bitnim društvenim pitanjima. Likovna se umjetnost prepoznaje kao jedan od načina komunikacije s okolinom te kao sastavni dio života svakoga čovjeka. Učenike se potiče na stvaralaštvo i istraživački rad kojima propituju univerzalna i globalna pitanja, na uvažavanje kulturnih raznolikosti te prepoznavanje njihovog utjecaja na likovne umjetnosti. Time se postiže razumijevanje i odgovornost te kritički stav prema okolini. Razvija se svijest o raznolikosti kulturnih baština i identiteta kao vrijednostima u suvremenim globalizacijskim procesima. Organiziranjem različitih stvaralačkih odgojno-obrazovnih aktivnosti potiče se povezivanje s umjetničkim i kulturno-znanstvenim zajednicama i ustanovama.

## D. ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI, SADRŽAJI I RAZINE USVOJENOSTI PO RAZREDIMA I ORGANIZACIJSKIM PODRUČJIMA

### *Likovna kultura*

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Za svaki razred obvezne su četiri teme, a dvije teme su izborne. Učitelj samostalno određuje sadržaje za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda kojima će obraditi temu (likovni jezik, tehnike, motivi i metode). Količina sadržaja za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda planira se u skladu s individualnim potrebama učenika i škole pa se opseg obveznih sadržaja prilagođava.

Odabirući temu, učitelj odabire okvir unutar kojeg se učenik bavi određenim problemima, istražuje ih i interpretira likovnim i vizualnim radovima. Temama se povezuju sadržaji ishoda LK s ostalim predmetima, međupredmetnim temama i iskustvima iz svakodnevnog života. Tematske cjeline planiraju se kao projekti ili kao nekoliko nastavnih sati povezanih zajedničkim kontekstom. Učitelji sami odlučuju o dužini trajanja cjelina, o broju izvedenih likovnih ili vizualnih radova te načinu na koji se izvodi zaključni dio cjeline. Organizacija učenja i poučavanja u projektnim ili kontekstnim cjelinama omogućuje istovremeno ostvarivanje svih ishoda koji se međusobno nadopunjuju.

U tablicama se nalazi opis razine »dobar« usvojenosti (ostvarenosti) odgojno-obrazovnih ishoda, a detaljan opis svih četiriju razina – zadovoljavajuća, dobra, vrlo dobra i iznimna – naći će se u metodičkome priručniku.

**Osnovna škola Likovna kultura 1. razred – 35 sati godišnje**

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 1. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

Slika, igra, priča: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Vidljivo-nevidljivo: učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).

Priroda i oblik: učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).

Prostor u kojem boravim: učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).

Izborne teme:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

| **A. Stvaralaštvo i produktivnost** | | |
|---|---|---|
| odgojno-obrazovni ishodi | razrada ishoda | odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda |
| OŠ LK A.1.1.<br>učenik prepoznaje umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem. | Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja.<br>Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi:<br>– likovni jezik (obvezni pojmovi<br>likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku)<br>– iskustvo usmjerenog opažanja<br>– izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru<br>– doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. | Učenik prepoznaje različita područja umjetničkog izražavanja;<br>izražava se putem kreativne igre, pomoću likovnog jezika. |
| Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda<br>Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.<br>Obvezni likovni pojmovi:<br>Točka, crta.<br>Dugine boje, osnovne i izvedene boje, miješanje boja.<br>Razlika između lika i tijela.<br>Ploha, lik, geometrijski i slobodni likovi, mrlja, potez.<br>Hrapava i glatka površina.<br>Masa i prostor: puno, prazno, geometrijska i slobodna tijela, obla i uglata tijela; građenje, dodavanje i oduzimanje oblika.<br>Ritam: ponavljanje i izmjena oblika na plohi i u prostoru.<br>Odnosi: veće, manje, jednako na plohi i u prostoru; dodavanje i oduzimanje oblika.<br>Smještaj: okomito, vodoravno, koso, iznad, ispod, gore, dolje, između, unutar, izvan; na plohi i u prostoru.<br>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:<br>– osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)<br>– sadržaji likovne i vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja<br>– sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije). | | |

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda
Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

| odgojno-obrazovni ishod | razrada ishoda | odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda |
|---|---|---|
| OŠ LK A.1.2.<br>Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka pri likovnom izražavanju. | Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. | Učenik upotrebljava likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. |

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda
Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:
Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš i drvce, tuš i kist.
Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, kolaž papir, kolaž iz časopisa.
Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda
U prve dvije godine učenja naglasak je na upoznavanju tehnika i postupaka kojima se razvijaju fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). Učitelj potiče učenika na korištenje što većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određene tehnike i razvoju finih motoričkih vještina.
Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

**2. Doživljaj i kritički stav**

| odgojno-obrazovni ishodi | razrada ishoda | odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda |
|---|---|---|
| OŠ LK B.1.1.<br>Učenik razlikuje likovno i vizualno umjetničko djelo te prepoznaje osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela | Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.<br>Učenik opisuje:<br>– materijale i postupke<br>– likovne elemente i kompozicijska načela<br>– tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). | Učenik prepoznaje osnovne tematske, likovne i/ili vizualne sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem. |

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda
Učenik prepoznaje različite oblike likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, vizualne komunikacije i dizajn, arhitektura i urbanizam, animirani film, ilustracija, lutkarstvo.
Tijekom prve dvije godine učenja učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnom prostoru i elementi grada/sela (arhitektura i urbanizam).

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda
Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.
Preporučeni oblici rada:
– izvanučionička nastava
– projektna nastava/ projektni zadatci (organizirana u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
– organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

| odgojno-obrazovni ishodi | razrada ishoda | odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda |
|---|---|---|
| OŠ LK B.1.2.<br>Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. | Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda.<br>Učenik prepoznaje poticaj i način na<br>koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.<br>Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu. | Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova i materijala, prikaza teme ili motiva i izražene ideje. |

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda
Sadržaji ishoda B.1.2. istovjetni su sadržajima ishoda A.1.1.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda
Aktivnosti opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.
Učenika se potiče da opisuje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživljavanja u aktivnost.

**3. Umjetnost u kontekstu**

| odgojno-obrazovni ishodi | razrada ishoda | odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda |
|---|---|---|
| OŠ LK C.1.1.<br>Učenik prepoznaje i u likovnom radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju. | Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik:<br>– prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu)<br>– prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku. | Učenik razlikuje osobine i namjenu prostora, uporabnih predmeta i vizualnih znakova u svojoj okolini; uočeno interpretira u vlastitom likovnom ili vizualnom radu. |

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda
Kroz likovno izražavanje i kreativnu igru učenik istražuje prostor u kojem se kreće i boravi:
– karakteristike prostora: otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki
– funkcija prostora povezano s učenikovim aktivnostima i potrebama (potreba za sigurnošću, kretanjem, odmorom, učenjem i igrom i drugim)
– jednostavni vizualni znakovi i poruke (reklama, plakat, zaštitni znak, prometni znak, piktogram).